

Streszczenie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie wniosku Komisji dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług oraz w sprawie wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie wykonywania prawa do podejmowania działań zbiorowych w kontekście swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług

(Niniejsza opinia jest dostępna w pełnym brzmieniu w języku angielskim, francuskim i niemieckim na stronie internetowej EIOD: <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 27/03)

1. Wprowadzenie

1.1. Konsultacje z EIOD

1. W dniu 21 marca 2012 r. Komisja przyjęła:

- wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług („wniosek dotyczący delegowania pracowników”) ⁽¹⁾ oraz
- wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wykonywania prawa do podejmowania działań zbiorowych w kontekście swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług („wniosek dotyczący działań zbiorowych”) ⁽²⁾.

2. Obydwa powiązane wnioski przesłano EIOD do konsultacji w dniu 26 marca 2012 r.

3. EIOD z zadowoleniem przyjmuje fakt zwrócenia się przez Komisję z wnioskiem o formalne konsultacje po przyjęciu wniosków oraz zamieszczenia odniesienia do obecnej opinii w preambule wniosku dotyczącego delegowania pracowników. Ubolewa jednak, że nie umożliwiono mu przedstawienia nieformalnych uwag przed przyjęciem projektów wniosków.

1.2. Cele i kontekst wniosków

4. Celem wniosku dotyczącego delegowania pracowników jest poprawa, rozszerzenie i wzmocnienie sposobu wdrażania, stosowania i egzekwowania w praktyce w całej Unii Europejskiej przepisów dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług („dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników”) ⁽³⁾. Ma to nastąpić poprzez ustanowienie ogólnych wspólnych ram na rzecz lepszego i bardziej jednolitego wdrażania, stosowania i egzekwowania przepisów tej dyrektywy, z uwzględnieniem środków na rzecz zapobiegania nadużyciom i przypadkom obchodzenia przepisów ⁽⁴⁾.

5. Celem wniosku dotyczącego działań zbiorowych jest wyjaśnienie ogólnych zasad i przepisów obowiązujących na szczeblu UE w odniesieniu do korzystania z podstawowego prawa do podejmowania działań zbiorowych w kontekście swobody świadczenia usług i swobody przedsiębiorczości ⁽⁵⁾.

1.3. Stosowne przepisy; cele opinii EIOD

6. Choć przetwarzanie danych osobowych nie jest głównym celem żadnego z dwóch wniosków, przynajmniej jeden z nich – wniosek dotyczący delegowania pracowników – wymaga przetwarzania znacznej ilości danych osobowych. Jak zostanie wykazane poniżej, wspomniane dane osobowe mogą odnosić się do delegowanych pracowników, jak również do osób działających w imieniu przedsiębiorstw delegujących, na przykład członków ich zarządu, kierownictwa, przedstawicieli lub pracowników. Ponadto same przedsiębiorstwa delegujące mogą być osobami fizycznymi. W takim przypadku ich dane osobowe mogą również być przetwarzane. Część przetwarzanych danych może być szczególnie chroniona ⁽⁶⁾: właściwe organy mogą w szczególności wymieniać dane dotyczące podejrzeń co do nadużyć lub przypadków obchodzenia przepisów.

⁽¹⁾ COM(2012) 131 wersja ostateczna.

⁽²⁾ COM(2012) 130 wersja ostateczna.

⁽³⁾ Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1).

⁽⁴⁾ Zob. uzasadnienie, s. 11, sekcja 3.1 akapit pierwszy.

⁽⁵⁾ Zob. uzasadnienie, s. 10, sekcja 3.1 akapit czwarty.

⁽⁶⁾ Mieszcząc się w definicji „szczególnych kategorii danych” w rozumieniu art. 8 ust. 5 dyrektywy 95/46/WE.

7. Z punktu widzenia ochrony danych trzema najistotniejszymi przepisami zawartymi we wniosku dotyczącym delegowania pracowników są:

- artykuł 6 ust. 2, w którym zezwala się na dwustronną wymianę informacji (polegającą na „odpowiadaniu na uzasadnione wnioski [...] o udzielenie informacji”),
- artykuł 6 ust. 6, w którym wymaga się od państw członkowskich dopilnowania, aby z rejestrów usługodawców mogły korzystać „na tych samych warunkach” właściwe organy pozostałych państw członkowskich, oraz
- artykuł 7 ust. 2, w którym wymaga się od państwa członkowskiego, w którym usługodawca prowadzi działalność, przekazania z własnej inicjatywy państwu członkowskiemu, do którego delegowani są pracownicy, istotnych informacji na temat możliwych nieprawidłowości.

8. We wszystkich trzech przypadkach przewiduje się, że przetwarzanie danych osobowych nastąpi za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI) ⁽¹⁾.

9. W odniesieniu do wniosku dotyczącego działań zbiorowych wydaje się, że mechanizm ostrzegania przewidziany w art. 4 umożliwi wymianę danych osobowych, w tym potencjalnie danych szczególnie chronionych (informacji o uczestnictwie w strajkach lub podobnych działaniach zbiorowych) ⁽²⁾. Jak jednak zostanie odnotowane w sekcji 4 poniżej, wymiana danych osobowych nie wydaje się być zamiarem prawodawcy, dlatego też wszelkie obawy można przypuszczalnie zażegnać prostym wyjaśnieniem, że wspomniane ostrzeżenia nie mogą zawierać szczególnie chronionych danych osobowych.

5. Wnioski

32. EIOD z zadowoleniem przyjmuje odniesienie do zagadnień związanych z ochroną danych we wniosku dotyczącym delegowania pracowników. EIOD z zadowoleniem przyjmuje również fakt, że do celów współpracy administracyjnej zaproponowano wykorzystanie istniejącego systemu informacyjnego IMI, który już obecnie oferuje pewne praktyczne zabezpieczenia służące ochronie danych i w przypadku którego szczegółowe zabezpieczenia zostaną zapewne wkrótce wprowadzone rozporządzeniem w sprawie IMI.

33. W odniesieniu do wszelkich pozostałych zagadnień związanych z ochroną danych EIOD przedstawia poniższe zalecenia.

34. EIOD zaleca ogólnie, aby odniesienie do stosownych ram ochrony danych zamieszczono w przepisie materialnym, nie zaś w motywie, przy czym należy je dodatkowo doprecyzować, odnosząc się do „krajowych przepisów wdrażających” dyrektywę 95/46/WE.

35. Jeżeli chodzi o dwustronną wymianę informacji na mocy wniosku dotyczącego delegowania pracowników (art. 6 ust. 2), EIOD zaleca, aby we wniosku wyraźniej określono dopuszczalne cele wymiany informacji. Należy w szczególności usunąć sformułowanie „możliwych przypadków nielegalnej działalności transnarodowej”, przereformując przepis tak, aby zagwarantować, że wszelkie wymiany danych osobowych będą możliwe jedynie w celach „dochodzeń dotyczących nadużyć przepisów mających zastosowanie do delegowania pracowników” (lub w innych niezbędnych celach wyraźnie określonych we wniosku).

36. Odnośnie do dostępu właściwych organów pozostałych państw członkowskich do rejestrów usługodawców (art. 6 ust. 6) EIOD zaleca wyraźniejsze określenie we wniosku, których rejestrów w istocie to dotyczy. Artykuł ten nie powinien w szczególności być wykorzystywany jako podstawa prawna umożliwiająca dostęp do rejestrów prowadzonych w niektórych państwach członkowskich, w których przedsiębiorstwa delegujące mają obowiązek podawać między innymi pewne dane osobowe dotyczące ich delegowanych pracowników.

⁽¹⁾ Zob. art. 19 wniosku dotyczącego delegowania pracowników, w którym zmienia się załącznik I do rozporządzenia w sprawie IMI. Zob. też wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenia w sprawie IMI”) dostępny pod adresem: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0522:FIN:PL:PDF> Oczekuje się, że rozporządzenie w sprawie IMI zostanie przyjęte w późniejszym okresie bieżącego roku. W listopadzie 2011 r. EIOD wydał opinię w sprawie powyższego wniosku Komisji (Dz.U. C 48 z 18.2.2012, s. 2).

⁽²⁾ Tj. „szczególnych kategorii danych” w rozumieniu art. 8 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE.

37. Ponadto, jeżeli powstaną plany połączenia rejestrów również w tej dziedzinie w ramach wspólnego projektu europejskiego, trzeba będzie starannie rozważyć na szczeblu europejskim zagadnienia zabezpieczeń służących ochronie danych.

38. W odniesieniu do systemu ostrzegania o możliwych nieprawidłowościach (art. 7 ust. 2) EIOD zaleca, aby we wniosku:

- jednoznacznie wskazać, że ostrzeżenia mogą być wysyłane jedynie w przypadku „uzasadnionego podejrzenia” możliwych nieprawidłowości,
- zamieścić wymóg automatycznego zamykania spraw z chwilą otrzymania ostrzeżenia, aby zagwarantować, że system ostrzegania będzie służył jako mechanizm ostrzegawczy, nie zaś długoterminowa czarna lista, oraz
- zagwarantować, że ostrzeżenia będą przesyłane jedynie właściwym organom w państwach członkowskich, a wspomniane organy utrzymają otrzymane ostrzeżenia w poufności, nie rozpowszechniając ich ani nie publikując.

39. W odniesieniu do wniosku dotyczącego działań zbiorowych w art. 4 należy wyjaśnić, że ostrzeżenia te nie mogą zawierać szczególnie chronionych danych osobowych.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 lipca 2012 r.

Giovanni BUTTARELLI
Zastępca Europejskiego Inspektora Ochrony Danych
